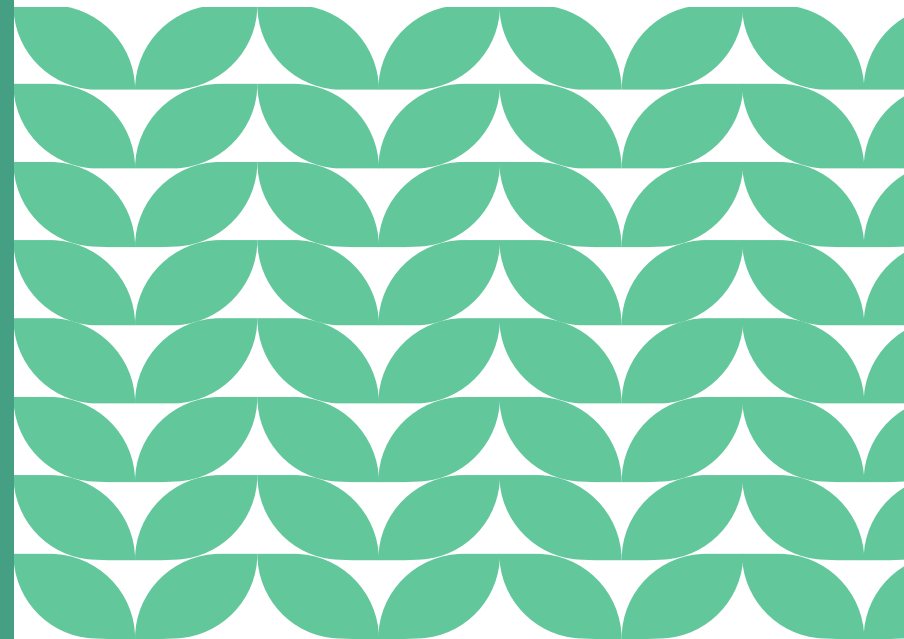

JETS Järvenpäässä

Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS) liittyminen

Mikko Autere
kaupunkikehitysjohtaja

Energiatehokkuussopimukset

- Nyt (2017-2025) on menossa kolmas energiatehokkuussopimuskausi, kunnat mukana Kuntien energiatehokkuussopimuksessa (KETS)
 - 2026 alkaa 4. kausi (2026-2035), julkisen alan energiatehokkuussopimus (JETS)
- Sopimuksia ja niihin liittyviä ratkaisuja koordinoi valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva Oy
 - Rahoitus mm. TEM ja YM
- Sopimuksessa kunta tai muu taho sitoutuu vähentämään tietyn määrän energiaa baselineen eli laskentavuoteen nähden
 - Yleisimmin koko sopimuskautena 7,5% tai vähemmän riippuen siitä, onko kunta mukana sopimuskauden alusta saakka vai liittynyt myöhemmin
 - Vähennykset lasketaan erilaisista toimenpiteistä – ei absoluuttisesta energiankulutuksesta
- Sopimukseen liittyneillä on mahdollista saada erilaisia tukia, mitä sopimuksen ulkopuolella olevilla kunnilla ei ole mahdollista hakea

Energiatehokkuussopimukset Järvenpäässä

- Järvenpää mukana kuntien energiatehokkuussopimuksessa (KETS) toista kertaa – KETS poistuu käsitteenä vuoden 2025 jälkeen
 - Edellisellä kaudella tavoitteesta saavutettiin n. 60%
 - Tällä kaudella tavoitteesta saavutetaan n. 37%
 - Tavoitteesta jääminen ei aiheuta seuraamuksia
- Järvenpäässä KETS:iin kuuluvat kiinteistöt
 - Kaupungin omistuksessa
 - Kaupungin omaa toimintaa
- Järvenpäässä KETS:iin ei kuulu
 - Kaupungin ulkoa vuokraamat kiinteistöt
 - Kaupungin omat ulosvuokraamat kiinteistöt
 - Kiinteistöt, joissa ei suoraan kaupungin omaa toimintaa (esim. yhdistystilat)
 - Katuvalaistus
 - Asuntokanta
- Järvenpään kaupunki ei budjetoi erillistä KETS-budjettia, vaan kaikki vähennyskelpoiset toimenpiteet tehdään normaaleina kiinteistökehitystoimenpiteinä

Edellisillä kausilla vähennystavoitteisiin ei ole päästy, koska:

- Resurssit
 - Energiatehokkuusvähennykset lasketaan tehdyistä toimenpiteistä (ikkunoinen vaihtaminen, ilmanvaihtolaitteiston uudistaminen, peruskorjaus...), joita Järvenpäässä on tehty vähäisessä määrin
 - Suurimpana vaikuttavana tekijänä olleet taloudelliset säästötoimenpiteet, joissa hankkeita on siirretty tai niitä on poistettu
- Energiatehokkuusjohtaminen
 - Mestaritoiminnan sopimuksessa, jota kaupunki valvoo
- Kiinteistöjen purkaminen
 - Kiinteistöihin on tehty erilaisia korjauksia ja toimenpiteitä sopimuskauden aikana
 - Kiinteistöjen purkaminen sopimuskaudella on vaikuttanut jo tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksen määrään laskevasti

JETS – Julkisen alan energiatehokkuussopimus 2026 ➡

- Uusi energiatehokkuussopimuskausi JETS 2026-2035
 - Niputtaa julkisten alojen toimijoita (kunnat, oppilaitokset, koulutusyhtymät...) isomman sateenvarjon alle aikaisempien erillisten sopimusten sijaan
- Kunta sitoutuu
 - Ohjeellinen energiamääräinen (MWh) tehostamistavoite 10% vuotuisesta energiankäytöstä vuoteen 2035 mennessä ja välitavoite 6% vuoteen 2030 mennessä
 - Tavoite lasketaan 2024 tasosta, mikä on viimeinen kokonainen vuosi uuden sopimuksen allekirjoitusajankohtana
 - Tekemään toimenpidesuunnitelman
 - Tavoitetta seurataan erilaisten energiatehokkuustoimenpiteiden kautta – ei absoluuttisesta energiankulutuksesta
 - Raportoimaan vuosittain edistymisestä
 - Pyrkimään parhaansa mukaan energiatehokkuuteen
- Yhteinen allekirjoitustilaisuus eturintamassa liittyville 16.10.2025
 - Liittymisasiakirjat oltava Motivalla 15.9.2025

Sopimukseen liittymisen hyödyt

- Kunta sitoutuu energiatehokkuuteen
 - Energiatehokkuussäästöt tuovat säästöjä myös euroissa
- Saatavana monipuolista tukea, tietoa ja opastusta tavoitteiden saavuttamiseen
 - Liittyneet muodostavat myös ammattilaisten vertaisverkoston
- Haettavana erilaisia valtion tukia, mihin edellytetään sopimukseen liittymistä
 - Tai haettavana korotettuja tukia sopimuksen ulkopuolella oleviin tahoihin nähden
- Kilpailukykyä ja PR:ää

Sopimukseen liittymisen hyödyt, EU-direktiivit

EU:n tiukentuvien energiatehokkuuteen liittyvien direktiivien myötä valtio saattaa tulla vaatimaan liittymistä johonkin vastaavaan sopimukseen

- JETSiin liittyminen ei sulje pois muita ilmast sopimuksia (esim. Hinku (hiilineutraalit kunnat) tai Fisun-verkosto (resurssiviisaat kaupungit ja kunnat))

Taustalla vaikuttavat myös EU-direktiivit EED (energiatehokkuusdirektiivi) sekä EPBD (rakennusten energiatehokkuusdirektiivi).

- EED astunut voimaan 10.10.2023. Kansallinen toimeenpano tulee valmistua 11.10.2025 mennessä. Lakiehdotus on eduskunnan käsiteltävänä viikolla 37.
- EPBD astunut voimaan 28.5.2024. Kansallinen toimeenpano tulee valmistua 29.5.2026 mennessä.

Mikäli lakiehdotus astuu sellaisenaan voimaan, niin sen myötä Järvenpään kaupungille tulee lukuisia velvoitteita. Velvoitteisiin lukeutuu energiankulutuksen seuranta ja raportointi Energiavirastolle sekä pakollinen 4v välein laadittava energiakatselmus.

Liittymällä JETSiin:

- Kaupunki vapautuu energiakatselmusvelvoitteesta
- JETS-raportointi täyttää energiahallintajärjestelmän vaatimukset sekä raportointivelvoitteet Energiavirastolle.

Mahdollisten tulevien lakivelvoitteiden kannalta JETS-liittymistä voidaan pitää erittäin suositeltavana, koska se on tehokkain ja kevein tapa täyttää velvoitteet.

EU-direktiivien muita velvoitteita

Huomioitava, että kansallinen lainsäädäntö on kesken. Tämän hetken tiedon mukaan on tulossa seuraavia velvoitteita:

- Energian loppukulutuksen vähentäminen 1,9 % vuodessa (vertailuvuosi 2021)
- Julkisten rakennusten vuosittainen peruskorjausvelvoite 3 % lämmitetystä tai jäähdytetystä pinta-alasta päästöttömäksi tai lähes nollaenergiarakennukseksi
 - Korjausvelvoitteesta voidaan vapautua perusparannuspassilla tai muilla vastaavilla toimilla
- Paikallisen lämmitys- ja jäähdytysuunnitelman laatiminen
- Energiatehokkuus ensin –periaatteen soveltaminen hankinnoissa
 - EU-kynnysarvon ylittävissä pakollinen
- Energiapalvelussopimusten (EPC) käyttömahdollisuuksien arviointi peruskorjauksissa (>750 m²)
- Energiankulutuksen seuranta ja tietojen toimitus Energiavirastolle

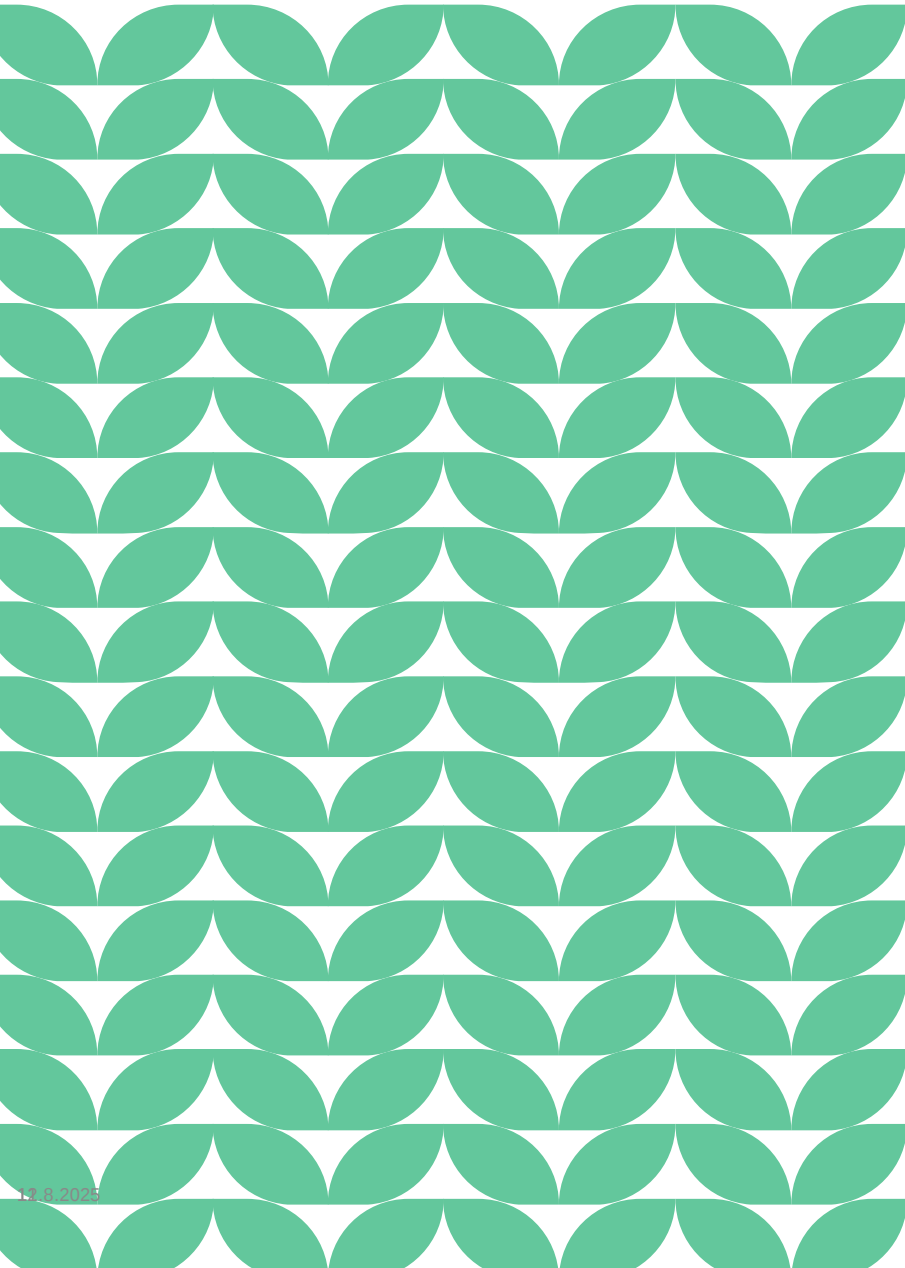
Em. velvoitteet koskevat pääasiassa EED-direktiiviä. EPBD-direktiivin tilanne on huomattavasti enemmän auki ja lain valmistelu on kesken. Mikäli EPBD-direktiivi tulee kansalliseen lainsäädäntöön sellaisenaan, niin se asettaa raskaita vaatimuksia julkisille kiinteistönomistajille liittyen esim. energiatehokkuusvaatimukseen, lähes nollaenergiarakentamiseen, automaatiojärjestelmien laajentamiseen sekä uusiutuvan energiankäyttöön.

JETS Järvenpäässä

- Baseline laskennalle 2024
 - Viimeinen kokonainen vuosi ennen sopimuksen allekirjoitusta
 - Käytetyn energian kokonaismäärä tiedetään viime vuodelta, 2025 tiedossa vasta tammikuussa 2026
- Sopimuksessa mukana ainakin
 - Kaupungin omistamat kiinteistöt, joissa kaupungin omaa toimintaa
 - Katuvalaistus
 - Aikaisemmassa sopimuksessa ei tiedossa katuvalaistuksen käyttämää sähkö erikseen, joten silloin ei voitu ottaa mukaan
- Tutkitaan mukaan ottamista
 - Kaupungin omistamat kiinteistöt, joissa ei kaupungin omaa toimintaa (hankala ohjata käyttäjää energiatehokkuuteen)
- Ei mukana
 - Kaupungin ulkopuolelta vuokraamat tilat (ei pystytä jyvittämään korjaustoimenpiteitä tai energiajohtamista tiettyyn tilaan)
- Mestaritoiminta Oy liittyy mukaan kaupungin sopimukseen omana raportointiyksikkönään
- Vielä neuvottelujen alla, liittyykö myös Järvenpään Mestariasunnot Oy mukaan kiinteistöalan energiatehokkuussopimukseen (VAETS)

Mitä seuraavaksi?

- Kaupunkikehityslautakunnan päätös sopimukseen liittymisestä
- Kaupunkikehityslautakunnan valtuutus kaupunkikehitysjohtajalle sopimuksen allekirjoittamisesta
- Kaupunki ja Mestaritoiminta täyttävät liittymisasiakirjan ja valmistelevat toimenpidesuunnitelman
- Sopimusdokumenttien lähettäminen Motivalle 15.9.2025 mennessä
- Allekirjoitustilaisuus lokakuun puolessa välissä 2025

Lisätietoja:

Mikko Autere
kaupunkikehitysjohtaja
mikko.autere@jarvenpaa.fi

Essi Hämäläinen
projektiasiantuntija
essi.hamalainen@jarvenpaa.fi

Simo Mäkinen
talotekniikkapäällikkö
simo.makinen@mestaritoiminta.fi

Hanna Pölkki
johtaja, kiinteistöjohtopalvelut
hanna.polkki@mestaritoiminta.fi

